

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 1 juli 2025

405/2025

Lag om ändring av luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i luftfartslagen (864/2014) 9 § 2 mom., 43 § 2 mom., 46 §, 53 § 1 mom. 1 punkten, 141 § 1 mom. 6 och 10 punkten, 143 §, rubriken för 146 §, 146 § 17 punkten, 147, 148 och 151 §, 158 § 3 mom., 158 a och 174 § samt 181 § 3 mom. 6 punkten,

sådana de lyder, 9 § 2 mom., 141 § 1 mom. 10 punkten, rubriken för 146 §, 174 § och 181 § 3 mom. 6 punkten i lag 1327/2021, 43 § 2 mom., 46 §, 53 § 1 mom. 1 punkten, 141 § 1 mom. 6 punkten, 143 och 151 § samt 158 § 3 mom. i lag 965/2018, 146 § 17 punkten och 158 a § i lag 174/2023, 147 § delvis ändrad i lag 320/2018 och 148 § i lagarna 965/2018 och 1327/2021, samt

fogas till 97 §, sådan den lyder i lag 965/2018, ett nytt 3 mom., till 141 §, sådan den lyder i lagarna 965/2018 och 1327/2021, ett nytt 3 mom., till 146 §, sådan den lyder i lagarna 1327/2021 och 174/2023, en ny 18 punkt, till lagen en ny 163 §, i stället för den 163 § som upphävts genom lag 320/2018, till lagen nya 170 a och 170 b § samt till 181 § 3 mom., sådant det lyder i lagarna 534/2020 och 1327/2021, en ny 7 punkt som följer:

9 §

Undantag i fråga om vissa andra luftfartyg och anordningar

Bestämmelserna i 2–4 och 7 kap. samt bestämmelserna i 14 kap. i lagen om transport-service tillämpas inte på följande luftfartyg och anordningar:

- 1) tyngdpunktsstyrda ultralätta flygplan och motordrivna flygskärmar,
- 2) glidare med en maximal tom massa på högst 80 kilo för ensitsiga eller högst 100 kilo för tvåsitsiga,
- 3) andra än i 1 och 2 punkten i detta moment avsedda luftfartyg som har en maximal tom massa inklusive bränsle på högst 70 kilo; här avses dock inte obemannade luftfartyg.

43 §

Utbildningsorganisationer för underhållspersonal

För att säkerställa en tillräcklig nivå på flygsäkerheten meddelar Transport- och kommunikationsverket, utifrån de standarder och rekommendationer som avses i Chicagokonventionen samt utifrån EASA-förordningen och de förordningar som Europeiska kommissionen antagit med stöd av den, närmare föreskrifter om utbildningsorganisationerna för underhållspersonal i fråga om

- 1) personalens utbildning, erfarenhet och yrkesskicklighet,

- 2) utbildningsprogram, arbetsmetoder, kvalitetssystem och anvisningar.
- — — — —

46 §

Tillståndsgivare

Transport- och kommunikationsverket beviljar tillstånd, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Medicinska intyg kan dock beviljas av en flygläkare, ett flygmedicinskt centrum eller Transport- och kommunikationsverket. Godkännande för teckengivare beviljas av Transport- och kommunikationsverket eller en av verket för uppgiften godkänd organisation som utbildar teckengivare. Ett tillstånd ska beviljas om sökanden uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillståndet. Ett tillstånd beviljas för viss tid om inte något annat föreskrivs nedan.

53 §

Certifikat, behörigheter och godkännanden samt medicinska intyg för flygbesättningen och piloter för fjärrstyrda luftfartyg

Medlemmarna av luftfartygets flygbesättning och de som styr fjärrstyrda luftfartyg ska ha

- 1) av Transport- och kommunikationsverket eller ett i 163 § avsett behörigt organ beviljade eller godkända certifikat, behörigheter eller godkännanden som uppgiften kräver samt ett medicinskt intyg, eller
- — — — —

97 §

Utförande av kontroller och övervakning

— — — — —

Transport- och kommunikationsverket kan till en privat eller offentlig tjänsteleverantör genom avtal överföra sådana assisterande uppgifter som har anknytning till ordnandet av teoriprov och bildtolkningstest och övervakning av provprestationerna för säkerhetskontrollanter samt utfärdande av intyg. Vid överföring av uppgifter och utförandet av dem iakttas bestämmelserna i 210, 212, 213 och 215 § i lagen om transportservice.

141 §

Åtgärder för ingripande i tillstånd som beviljats personer eller i personers verksamhet

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov vidta åtgärder enligt 142–145 § i fråga om personer som har

— — — — —

- 6) godkännande för teckengivare,
- — — — —

- 10) godkännande för en organisations ansvariga person, eller
- — — — —

Dessutom kan Transport- och kommunikationsverket ge en i 142 § avsedd anmärkning eller varning också till en sådan person som har hand om uppgifter som påverkar flygsäkerheten eller sådan person som utövar luftfartsrelaterad verksamhet för vars uppgifter det inte krävs tillstånd samt förbjuda personen att ha hand om en uppgift som påverkar flygsäkerheten eller luftfartsskyddet enligt de grunder och på det sätt som avses i 143 §.

143 §

Återkallande av tillstånd som beviljats personer eller förbud mot att bedriva verksamhet

Ett tillstånd som beviljats en i 141 § avsedd person och som är en förutsättning för verksamheten kan återkallas temporärt eller permanent eller personen kan förbjudas att ha hand om en uppgift som påverkar flygsäkerheten eller luftfartsskyddet, om personen

1) på grund av sjukdom eller handikapp eller av någon annan orsak som påverkar flygsäkerheten inte längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillståndet eller för att ha hand om uppgiften,

2) vad kunskaper, färdigheter, utbildning eller erfarenhet beträffar inte längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av tillståndet eller de krav som uppgiften ställer,

3) trots en anmärkning eller varning fortsätter att bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart,

4) genom att i väsentlig grad eller upprepade gånger bryta mot bestämmelserna eller föreskrifterna om luftfart visar bristande vilja eller förmåga att följa dessa, eller

5) genom annan än i 1–4 punkten avsedd verksamhet har visat sådan allmän likgiltighet gentemot bestämmelser eller föreskrifter att det ger anledning att misstänka att personen inte förmår eller vill följa bestämmelser och föreskrifter som är av väsentlig betydelse för säkerheten.

Ett återkallande av tillstånd eller ett verksamhetsförbud enligt 1 mom. 1 och 2 punkten gäller till dess att förutsättningarna för erhållande av tillståndet eller för verksamheten uppfylls. Ett återkallande av tillstånd eller ett verksamhetsförbud enligt 3–5 punkten i det momentet bestäms för en viss tid som står i proportion till förseelsens allvarlighetsgrad eller tills vidare.

En tillståndshavare eller verksamhetsutövare kan förbjudas att bedriva den verksamhet som tillståndet berättigar till eller som denne annars har rätt till, om Transport- och kommunikationsverket prövar eller behandlar ett ärende som kan leda till ett verksamhetsförbud som avses i 1 mom. eller återkallande av ett medicinskt intyg som avses i 144 §. Förbudet gäller högst till dess att ärendet har avgjorts. Ett återkallande av tillstånd antecknas bland den berörda uppgifter i certifikatregistret.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att av säkerhetsskäl underrätta personens arbetsgivare eller uppdragsgivare om verket vidtagit åtgärder enligt denna paragraf för att återkalla, ändra, begränsa eller tillfälligt dra in ett certifikat eller medicinskt intyg eller för att förbjuda personen att ha hand om en uppgift som påverkar flygsäkerheten, eller om verket annars anser att en underrättelse behövs för att säkerställa flygsäkerheten. Transport- och kommunikationsverket kan också underrätta arbetsgivaren eller uppdragsgivaren om ett beslut genom vilket ett certifikat eller intyg har återkallats, ändrats eller begränsats eller personen har förbjudits att ha hand om en uppgift, eller när dessa åtgärder har frångåtts.

146 §

Åtgärder för ingripande i en organisations verksamhet

Transport- och kommunikationsverket kan vid behov vidta åtgärder enligt 147–149 §, om det är fråga om

17) en leverantör av tjänster som tillhandahåller sådan ledningstjänst för trafik på plattan som avses i artikel 2.5 i kommissionens förordning (EU) nr 139/2014 om krav och administrativa rutiner för flygplatser enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008,

18) en annan än i 1–17 punkten avsedd organisation som sköter uppgifter som påverkar flygsäkerheten.

147 §

Anmärkningar och varningar som gäller organisationer

Om innehavaren av ett tillstånd som beviljats en organisation, den som bedriver anmälningspliktig verksamhet eller en annan organisation som har hand om uppgifter som påverkar flygsäkerheten inte iakttar villkoren för ett godkännande enligt denna lag eller andra bestämmelser och föreskrifter som gäller verksamheten i fråga, kan den som bedriver verksamheten ges en anmärkning eller varning.

En varning ges, om en anmärkning inte kan anses vara tillräcklig med hänsyn till de samlade omständigheter som framgår av ärendet. Varningen ges skriftligt.

148 §

Ändring, begränsning och återkallande av tillstånd som beviljats organisationer samt förbud mot och begränsning av verksamhet

Transport- och kommunikationsverket kan ändra eller begränsa ett tillstånd enligt denna lag som beviljats en organisation, återkalla tillståndet eller temporärt förbjuda den verksamhet som tillståndet avser, om

- 1) det finns grundad anledning att misstänka att den som bedriver verksamhet enligt tillståndet inte förmår bedriva sin verksamhet på ett betryggande sätt,
- 2) förutsättningar för beviljande av tillståndet inte längre finns och fel eller brister i förutsättningarna inte rättas inom utsatt tid,
- 3) tillståndshavaren i väsentlig grad låter bli att iaktta tillståndsvillkoren eller andra bestämmelser och föreskrifter som gäller den verksamhet som tillståndet avser, eller
- 4) tillståndshavaren trots anmärkning eller varning fortsätter verksamheten i strid med tillståndsvillkoren eller fortsätter att bryta mot andra bestämmelser eller föreskrifter som gäller verksamheten.

Ett tillstånd kan återkallas endast om en påföljd som är lindrigare för organisationen inte kan anses vara tillräcklig med hänsyn till de samlade omständigheter som framgår av ärendet.

Transport- och kommunikationsverket kan tills vidare eller för viss tid förbjuda eller begränsa en verksamhet för vilken det enligt denna lag eller en i denna lag angiven EU-förordning inte behövs tillstånd men för vilken en anmälan måste göras och

- 1) det finns grundad anledning att misstänka att den i anmälan avsedda verksamhetsutövaren inte förmår bedriva sin verksamhet på ett betryggande sätt,
- 2) förutsättningarna för att bedriva anmälningspliktig verksamhet inte längre föreligger och fel eller brister i förutsättningarna inte rättas inom utsatt tid,
- 3) verksamhetsutövaren i väsentlig grad låter bli att iaktta de bestämmelser och föreskrifter som gäller den verksamhet som anmälan avser, eller
- 4) verksamhetsutövaren trots anmärkning eller varning fortsätter att bryta mot de bestämmelser och föreskrifter som gäller den verksamhet som anmälan avser.

Transport- och kommunikationsverket kan av säkerhetsskäl på grunder som avses i 3 mom. förbjuda eller begränsa tills vidare eller för viss tid också en sådan luftfartsrelaterad verksamhet för vilken det enligt denna lag eller en i denna lag angiven EU-förordning inte behövs tillstånd eller anmälan.

151 §

Vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga den som bryter mot denna lag, mot EU-förordningar som gäller verksamhet som omfattas av lagen eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, att rätta till felet eller

försummelsen. Transport- och kommunikationsverket kan förena ett sådant åläggande eller förbud med vite eller hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande.

158 §

Flyghinder

— — — — —

Flyghindertillstånd behövs inte för anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken som sätts ut på en flygplats, flygplatsens hinderbegränsande ytor eller skyddsytor eller andra områden som hör till flygplatsen av flygplatsoperatören själv eller enligt överenskommelse med flygplatsoperatören. Sådana anordningar, byggnader, konstruktioner eller märken ska ändå anmälas till Transport- och kommunikationsverket för anteckning i registret över flyghinder.

— — — — —

158 a §

Beviljande av flyghindertillstånd

Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan flyghindertillstånd som avses i 158 § 2 mom. Tillstånd kan sökas av anordningens, byggnadens, konstruktionens eller märkets ägare, innehavare eller huvudman.

Sökanden ska till sin ansökan foga utredningar av de i Finland verksamma leverantörer av tjänster som avser utformningen av flygprocedurer om hur det planerade flyghindret inverkar på flygprocedurerna samt utredningar om hur flyghindret inverkar på de hinderbegränsande ytorna på en flygplats av de flygplatsoperatörer som berörs av anordningen, byggnaden, konstruktionen eller märket. Den som gör utredningen kan ta ut en skälig ersättning för utredningen.

Transport- och kommunikationsverket ska innan tillstånd beviljas bedöma flyghindrets konsekvenser särskilt för flygprocedurer och flygplatsens hinderbegränsade ytor samt följdverkningarna av dessa konsekvenser för flygtrafikens smidighet och flygplatsoperatören.

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja flyghindertillstånd, om flygsäkerheten inte äventyras och om den olägenhet det planerade hindret medför för flygtrafikens smidighet kan minskas med till buds stående planeringskriterier för flygprocedurerna så att hindret inte medför oskälig olägenhet för flygplatsoperatören eller försvårar smidig flygtrafik.

163 §

Överföring av uppgifter till behöriga organ

Transport- och kommunikationsverket kan överföra uppgifter i anknytning till den första certifieringen eller den fortlöpande tillsynen av personer eller organisationer till behöriga organ med iakttagande av vad som närmare föreskrivs i EASA-förordningen och de förordningar som kommissionen antagit med stöd av den.

170 a §

Utandningsprov

En arbetsgivare kan förplikta de arbetstagare som arbetar ombord på ett luftfartyg eller inom markorganisationen i uppgifter som påverkar flygsäkerheten att vid en tidpunkt som arbetsgivaren bestämmer delta i ett regelbundet eller slumpmässigt utandningsprov, för utredning av om arbetstagarna är påverkade av alkohol omedelbart före arbetstidens bör-

jan. Arbetsgivaren kan dessutom förplikta en enskild arbetstagare att lämna utandningsprov om det finns grundad anledning att misstänka att arbetstagaren under arbetstid är påverkad av alkohol när arbetstagaren utför en sådan uppgift ombord på ett luftfartyg eller en uppgift inom markorganisationen som påverkar flygsäkerheten. En lufttrafikoperatör kan också förplikta sådana arbetstagare hos sina underleverantörer som arbetar på flygningar eller med förberedelser inför en flygning att lämna utandningsprov när de ingår i flygbesättningen eller kabinbesättningen i ett luftfartyg.

Om arbetsgivaren förpliktar arbetstagaren att lämna utandningsprov, ska arbetsgivaren ha ett antidrogprogram i enlighet med 11 § 4 mom. i lagen om företagshälsovård (1383/2001). Innan antidrogprogrammet godkänns ska de arbetsuppgifter där en arbetstagare med stöd av 1 mom. utan grundad misstanke kan förpliktas att lämna utandningsprov behandlas i den dialog som avses i samarbetslagen (1333/2021). I de företag som inte omfattas av samarbetslagens tillämpningsområde ska arbetsgivaren innan ett antidrogprogram godkänns ge arbetstagarna eller deras representanter tillfälle att bli hörda om vilka de arbetsuppgifter är där förutsättningarna för att förplikta arbetstagarna att delta i regelbundna eller slumpmässiga utandningsprov uppfylls.

Arbetsgivaren ska vid utandningsproven använda apparater som är så tillförlitliga som möjligt och som har kalibrerats och underhållits i enlighet med tillverkarens instruktioner. Arbetsgivaren ska se till att de som utför utandningsproven har fått tillräcklig utbildning i användningen av apparaterna och även i övrigt se till att utandningsproven utförs på ett sätt som garanterar tillförlitliga resultat. Arbetsgivaren ska se till att arbetstagarnas integritet tryggas vid proven. Om arbetstagaren kräver det ska resultatet av ett utandningsprov verifieras genom ett nytt utandningsprov. Resultatet av ett utandningsprov som inte har utförts med en precisionsalkometer ska om arbetstagaren kräver det verifieras med en annan apparat. Bestämmelser om samarbete vid ordnande av teknisk övervakning finns i 21 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004).

Arbetsgivaren ska informera arbetstagarna om rätten att kräva att resultatet av ett utandningsprov verifieras.

170 b §

Behandling av personuppgifter i samband med utandningsprov

Arbetsgivaren har, när förutsättningarna enligt 170 a § 1 mom. uppfylls, rätt att behandla personuppgifter som gäller resultatet av en arbetstagares utandningsprov. Uppgifterna får behandlas om behandlingen behövs för kontrollen av arbetstagarnas drogfrihet under arbetstid, för beslut som gäller ett anställningsförhållande eller för utredning, fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk. På behandlingen av personuppgifter som gäller ett positivt utslag i ett utandningsprov tillämpas vad som i 5 § 2 och 4 mom. i lagen om integritetsskydd i arbetslivet föreskrivs om behandling av uppgifter om arbetstagares hälsotillstånd.

174 §

Tjänsteansvar

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på en person som sköter offentliga förvaltningsuppgifter enligt 40, 46, 60, 97, 99, 102, 103, 121 och 163 §. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

405/2025

181 §

Ändringssökande

I följande beslut, som fattats av någon annan än en myndighet får omprövning begäras hos Transport- och kommunikationsverket:

6) beslut av en i 43 § avsedd utbildningsorganisation för underhållspersonal som godkänts av Transport- och kommunikationsverket eller av en i 114 § avsedd utbildningsorganisation för flygtrafiktjänstpersonal,

7) i 163 § avsedda beslut som fattats av behöriga organ.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2025.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Kommunikationsminister Lulu Ranne